

Pedagogisch Beleidsplan 2024-2025

Peuterspeelzaal 'Nemo'

Ruimersdijk 100

3079 HK Rotterdam

T: 010 483 32 22

Email: info@mrvaneijkck.nl

Website: www.mrvaneijkck.nl

Voorwoord

Op 13 januari 1997 is peuterspeelzaal Duo-Penotti van start gegaan. Peuterspeelzaal Duo-Penotti is opgericht door Monique Klerkx en Amparo Yin, met als directeur dhr. Bert Verschure. In 2023 hebben we besloten dat we de naam Duo Penotti niet meer passend vinden en is er gekozen voor de naam Nemo.

Nemo is een in pandige peuterspeelzaal in basisschool de Mr van Eijck, deze behoort tot de stichting katholieke peuteropvang Rotterdam (SKPR).

De SKPR acht een professionele werkwijze van belang. Om kwaliteit te kunnen waarborgen is het noodzakelijk om vanuit een onderbouwde visie op de ontwikkeling van kinderen te werken, en de rol van de peuterspeelzaal daarin te beschrijven.

Deze visie wordt verwoord in het pedagogische beleidsplan. Inhoudelijk betekent dit: wat we doen, hoe doen we het en waarom. Het pedagogisch beleidsplan geeft aan de pedagogisch medewerkers en ouders een duidelijk beeld van de dagelijkse gang van zaken. Eenmaal per jaar wordt het pedagogisch beleidsplan geëvalueerd en worden er eventuele aanpassingen gedaan. Wanneer er op deze wijze met het pedagogisch beleidsplan wordt omgegaan, geeft de waarborg voor pedagogische kwaliteit.

Inhoudsopgave – Pedagogisch beleidsplan

Hoofdstuk 1: Doelstellingen van de organisatie

- 1.1 Visie
- 1.2 Verantwoorde kinderopvang

Hoofdstuk 2: Organisatie

- 2.1 Groepen
- 2.2 Dagindeling
- 2.3 Uitstapjes/activiteiten
- 2.4 Wenbeleid
- 2.5 Stagiaires
- 2.6 Mentorschap
- 2.7 Pedagogisch coach/ beleidsmedewerker

Hoofdstuk 3: Voorschoolse educatie

- 3.1 Visie op voorschoolse educatie
- 3.2 Groepsgrootte
- 3.3 VVE-Programma
- 3.4 Muziek in de Voorschool
- 3.5 Speel- leeromgeving
- 3.6 De ontwikkelingsgebieden
- 3.7 Kind volgsysteem
- 3.8 Zorg
- 3.9 Samenwerking met ouders
- 3.10 Doorgaande lijn naar PO
- 3.11 Overgang naar PO

Hoofdstuk 1: Doelstelling van de organisatie

1.1 Visie:

1.1.1: De kenmerkende visie op de peutergroep.

Nemo wil een leef- en ervaringswereld creëren, waarin enerzijds ruimte wordt gegeven aan de eigenheid van de peuter, anderzijds aandacht wordt gegeven aan het spelen in groepsverband, op een zodanige manier dat elke peuter zich prettig voelt en zich optimaal kan ontplooien. Op deze manier willen wij de verschillende ontwikkelingsgebieden (taal, motoriek, sociaal emotioneel, spel, leer- en functieontwikkeling) zo goed mogelijk stimuleren.

In de groepen werken wij met de programma's Uk en Puk en LOGO 3000, en bevorderen wij spelend leren waardoor de kinderen extra gestimuleerd worden in hun taal- en rekenontwikkeling en hun sociaal-communicatieve vaardigheden. Deze methoden en werkwijze zijn naast de ontwikkelingslijnen van de KIJK! registratie de basis voor het aanbod en worden aangevuld door de pedagogisch medewerkers met doelgerichte activiteiten die voor de kinderen van belang zijn. Door deze werkwijze is er sprake van een doorgaande lijn met de groepen 1 en 2 van de Mr van Eijckschool.

1.2: Verantwoorde dagopvang

1.2.1: Waarom zijn wij een verantwoorde dagopvang?

Voorop staat dat ieder kind zijn eigen ontwikkelingstempo heeft en zich op zijn eigen unieke manier ontplooit. De oriënteringsdrang (drang tot ontplooiing en verkenning) is in deze leeftijdperiode essentieel.

In het 3e levensjaar zien we duidelijk hoe het zelfbewustzijn groeit. De peuter ontdekt zichzelf als het centrum van handelen, scheiding van ik en de buitenwereld. In deze periode maakt de peuter in de verschillende ontwikkelingsgebieden, zoals: sociale en emotionele ontwikkeling, de morele ontwikkeling, de taalontwikkeling, lichamelijke ontwikkeling, verstandelijke ontwikkeling, zelfredzaamheid en de ontwikkeling van eigen identiteit een grote sprong.

In de groepen krijgen kinderen van 2 tot 4 jaar de mogelijkheid om met leeftijdgenootjes samen te spelen. Het kind kan in een kindvriendelijke en veilige ruimte spelen, ontdekken en zich ontwikkelen.

De peuter leert in de groepen al heel veel zaken die straks van belang zijn in groep 1/2 van de basisschool, zoals samen in de kring een liedje zingen, samen spelen en delen en deelnemen aan kleine en grote groepsactiviteiten en speel/werken in de hoeken. Ook leren ze regels, zoals tijdens het eten aan tafel en in de kring blijven zitten en op je beurt wachten.

We vinden het belangrijk dat de peuters zich veilig en thuis voelen in de groepen, want alleen in een veilige situatie kan een peuter zich optimaal ontwikkelen.

1.2.2: De Vreedzame Peuters

Nemo en de Mr van Eijckschool maken hierbij gebruik van de methode "de Vreedzame School". Hierin besteden we in lesjes en in de dagelijkse omgang veel aandacht aan het op een effectieve en prettige

manier samenleven, met daarbij als speerpunten, communiceren, naar elkaar luisteren, je eigen keuzes maken, je inleven in een ander, jezelf presenteren en omgaan met emoties en conflicten, en het maken van afspraken.

Leren omgaan met positieve en negatieve gevoelens, gevoelens leren tonen, herkennen en verwoorden is niet gemakkelijk. Wij helpen de peuter hierbij door op de volgende punten te letten:

- De peuter mag laten weten wat hij of zij wil, en wij luisteren daarnaar;
- De peuters luisteren naar elkaar;
- De peuters leren emoties uiten en emoties benoemen;
- De peuter leert zijn gevoelens te respecteren;
- De peuters helpen elkaar;
- De peuter leert contacten te leggen met de andere peuters en pedagogisch medewerkers;
- De peuters proberen zelf hun problemen op te lossen;
- De peuter gaat uitdagingen aan;
- De peuter durft keuzes te maken;
- De peuter kan voor zichzelf opkomen;
- De peuter leert zichzelf steeds beter kennen en toont in allerlei situaties zelfvertrouwen.

Vanuit onze visie: spelend leren vinden we het erg belangrijk dat kinderen een eigen inbreng hebben in wat zij willen gaan leren en doen tijdens het thema. De kinderen wordt bij aanvang van een thema expliciet gevraagd mee te denken over de inhoud en de vorm van het thema. De pedagogisch medewerkers proberen aan te sluiten bij wat de kinderen aandragen en zorgen daarnaast ook voor een beredeneerd aanbod op basis van de themadoelen.

Hoofdstuk 2: Organisatie

2.1: Groepen

2.1.1: Rooster medewerkers

Groep:	Maandag:	Dinsdag:	Woensdag:	Donderdag:	Vrijdag:
Dolfijntjes	Jennifer Tamara	-	-	Jennifer Tamara	-
Zeepaardjes	-	Leonda Tamara Jennifer (groepscoördinator) Tanja (ped.coach)	-	-	Tamara Tanja
Schildpadjes	Leonda Tanja	-	-	Leonda Tanja	-
PSZ Groep 1	-	-	Leonda Jennefer	-	-
PSZ Groep 2			Jennifer		

De dagopvang vindt plaats in 3 stamgroepen en daarnaast twee groepen op de woensdag. Om te zorgen voor stabiliteit van de opvang voor de kinderen wordt elk kind opgevangen in één vaste stamgroep en werken wij met een maximale omvang van 16 peuters van 2 tot 4 jaar. Bij deze groepsgroottes kunnen de pedagogisch medewerkers alle kinderen de aandacht en zorg geven die noodzakelijk is.

De peuters worden ingedeeld in een van de 3 stamgroepen: de dolfijntjes, de schildpadjes en de zeepaardjes.

2.1.2: Indeling van kinderen

Bij het indelen van de groepen houden wij rekening met broertjes/zusjes van een gezin, aantal doelgroepkinderen, de verhouding tussen jongens en meisjes en leeftijd, extra zorg omtrent ontwikkeling en gezin zodat de groepen in balans zijn en blijven.

Peuters die niet direct geplaatst kunnen worden (vanwege de maximale groeps grootte) worden op de wachtlijst geplaatst. Op het moment dat er een plaats beschikbaar komt worden ouders hierover geïnformeerd. Op dit moment is er een wachtlijst voor sommige dagen.

Voorafgaand aan de officiële plaatsingsdatum ontvangen de ouders/verzorgers een schriftelijke uitnodiging. De peuter kan op dan vast rondkijken in zijn toekomstige klaslokaal.

Op dat moment worden nog een aantal zaken met de ouders/verzorgers doorgenomen, zoals: de stamgroep waarin het kind wordt geplaatst, het controleren van de gegevens op het inschrijfformulier, de tijden van brengen en halen en eventueel overige bijzonderheden. De ouder krijgt dan ook te horen wie de mentor is van het kind. Met de ouders van de kinderen wordt gesproken over de verwachtingen die de school heeft, zoals bijvoorbeeld de deelname aan de

ouderbijeenkomsten. Ook wordt de ouders gevraagd of zij zitting willen nemen in de ouderraad. Indien zij geen interesse hebben wordt hen gevraagd dit op een formulier aan te geven.

De absolute minimumleeftijd is 2 jaar, dit omdat kinderen op deze leeftijd pas gaan beseffen dat iemand die ze niet zien toch bestaat en weer terugkomt. De peuters komen twee dagen naar de groep. Peuters met een doelgroep indicatie kunnen vanaf 2½ jaar 3 dagen per week naar de peuterspeelzaal komen. Op de groepen staan vaste, gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Dit is van belang voor een goed contact met iedere peuter.

2.2: Dagindeling

2.2.1: Dagrooster

In onderstaande tabel vindt u de dagdelen waarop de groepen aanwezig zijn. Een dag op de peuterspeelzaal is van 8:30-14:00 uur. Sinds schooljaar 2023/2024 hebben we de tijden van de peuterspeelzaal gelijk laten lopen met die van school.

Dolfijnen en Schildpadjes

Maandag/ Woensdag/ Donderdag (woensdag alleen met indicatie)

Zeepaardjes

Dinsdag/ Woensdag/ Vrijdag (woensdag alleen met indicatie)

We werken volgens een vast dagritme; dit biedt de kinderen houvast en duidelijkheid. Het dagritme is zichtbaar gemaakt door middel van kaarten die in de klas ophangen. Op deze manier is het voor kinderen ook visueel wanneer ze wat gaan doen op een dag. Een dag ziet er als volgt uit:

- 8.30-8.50 inloop
- 8.50-9.10 grote kring
- 9.10-10.10 vrij spel in de hoeken /2x kleine kring met 3 of 4 kinderen/ Begrijpend lezen (alle kinderen)
- 10.10-10.30 fruit moment
- 10.30-10.40 kinderen verschoneren/ kinderen naar de WC
- 10.40-11.15 buiten spelen
- 11.15-11.30 handen wassen, kinderen helpen met tafels dekken
- 11.30-12.15 lunch
- 12.15-12.30 kinderen helpen met afruimen
- 12.30 kinderen zonder indicatie worden opgehaald
- 12.30-12.45 verschoneren, kinderen naar de WC
- 12.45-13.15 Puk activiteit/ logo 3000/boekje lezen/knutselactiviteit
- 13.15 -13.50 buiten spelen/gymzaal/uitrusten
- 13.50-14.00 afsluiten

Het op tijd aanwezig zijn van de ouders is van groot belang voor het kind. Het weg zien gaan van alle andere kinderen en het alleen overblijven kan het gevoel geven van in de steek gelaten te worden. Dit kan soms weer als resultaat hebben dat het kind niet meer naar de peuterspeelzaal wil. Ouders wordt daarom geadviseerd om ongeveer 5 minuten voor einde schooltijd bij de peuterspeelzaal aanwezig te zijn. De peuters moeten in principe bij de deur van het lokaal worden afgehaald. Wordt

het kind door iemand anders dan de ouders opgehaald, dan moet dit duidelijk van tevoren gemeld zijn bij de pedagogisch medewerker. Dit in het belang van de veiligheid van het kind. Indien de ouder het kind om één of andere reden niet op tijd komt ophalen neemt de leiding na circa 15 minuten telefonisch contact op. Mochten de ouders niet te bereiken zijn dan wordt contact opgenomen met het noodadres. De pedagogisch medewerker blijft verantwoordelijk voor de peuter tot het moment dat hij wordt opgehaald.

2.3: Uitstapjes/activiteiten

2.3.1: Toezicht

Bij het verlaten van de peuterspeelzaal wordt er gezorgd voor voldoende toezicht en worden indien de groeps grootte dat vraagt ouders meegevraagd voor uitstapjes.

Gedurende het schooljaar vinden er activiteiten plaats waar de groepen samengevoegd worden en we meer dan 30 kinderen bij elkaar hebben. Voorbeelden van zulke activiteiten zijn de intocht van sinterklaas, de kerstviering en bijvoorbeeld een thema afsluiting met de groepen 1-2. Wanneer deze activiteiten plaatsvinden eist dit meer organisatie en een aanpassing van de omgang met de basisgroep, om de veiligheid te waarborgen. We letten daarom extra opdat de peuters een vaste zit- of staplek hebben voor of naast andere groepen in verband met het overzicht en zorgen ervoor dat er voldoende volwassenen (pedagogisch medewerkers en ouders) aanwezig zijn om de kinderen voldoende veiligheid te kunnen bieden.

2.4: Wenbeleid

2.4.1: Wennen

Bij de allereerste keer naar de peuterspeelzaal mogen de ouders/verzorgers indien nodig wat langer blijven. Wij proberen het kind op zijn gemak te stellen, door met hem/haar te praten, te luisteren en wat spel materiaal/mogelijkheden te laten zien. Het komt erop neer dat we aansluiting zoeken met het kind. We werken niet volgens een vaste methode, maar stemmen onze benadering af op het individuele kind. Ouders/verzorgers vragen wij altijd om duidelijk afscheid te nemen van hun kind. Met een van de pedagogisch medewerkers zwaait de peuter zijn/haar ouder/verzorger uit. De eerste keer/keren mag de ouder/verzorger in overleg met de pedagogisch medewerkers het kind wat eerder ophalen, dit om het kind niet het idee te geven dat zijn ouder/verzorger niet komt. Deze afspraken worden vastgelegd in het wencontract. Zeker in het begin kan het voor het kind prettig zijn iets van thuis mee te nemen. De pedagogisch medewerkers proberen het nieuwe kind vertrouwd te maken met de nieuwe omgeving en de kinderen door hem/haar extra aandacht te geven. Ook de verschillende activiteiten worden uitgelegd, zoals: opruimen, eten en drinken etc.

Wanneer de peuters bijna 4 worden mogen ze, wanneer ze naar de Mr van Eijckschool gaan, 3 dagen wennen in de nieuwe kleutergroep. De intern begeleider of leerkracht van de kleutergroep maakt met de ouders afspraken over welke momenten dat zijn. Peuters die na de zomervakantie doorstromen worden uitgenodigd voor het schoolontbijt, waarbij alle kinderen van school gaan ontbijten bij de leerkracht en groep waarin zij na de zomervakantie zullen starten.

2.5 Stagiaires:

2.5.1: Stagiaires

Er zijn verschillende manieren om pedagogisch medewerker te worden. De SKPR kiest er bewust voor om bij Mbo-opleidingen enkel BOL-stages (Beroeps Opleidende Leerweg stages) in te zetten. Bij Beroeps Opleidende Leerwegstages hebben stagiaires gekozen voor een bepaald beroep of vakrichting en volgen daar een opleiding voor. Afhankelijk van de opleidingsfase beschikken de stagiaires over meer/minder beroepskwalificaties. Deze opleiding bestaat voor 20 tot 60% uit praktisch. Beroeps Opleidende leerwegstages vullen de schoolse opleiding aan met leren op de werkvloer. De mate van zelfstandigheid waar het gaat om deelnemen aan activiteiten neemt per leerjaar toe.

Elke student wordt gekoppeld aan een werkbegeleider uit de kinderopvang. De werkbegeleider is iemand werkzaam in de kinderopvang die minimaal hetzelfde opleidingsniveau heeft gevolgd als de stagiaire, minimaal enkele jaren werkervaring heeft in de kinderopvang én minimaal 50% van de stagetijd samenwerkt met de student.

Voorafgaand aan de stageperiode wordt er een kennismakingsgesprek gepland tussen de werkbegeleider en de student. In dit gesprek wordt hij/zij geïnformeerd over de visie, de werkwijze, afspraken binnen de school en worden de beleidsplannen doorgenomen en meegegeven om na te lezen. Ook maakt de stagiaire kennis met de directie van de school. De werkbegeleider is de persoon die ook het directe contact onderhoudt met de opleiding waar de stagiaire haar opleiding volgt.

Deze werkbegeleider volgt qua begeleiding in ieder geval de eisen zoals omschreven in de stageopdracht vanuit school en houdt daarnaast minimaal de volgende begeleidingsuitgangspunten aan:

- De werkbegeleider heeft aan het begin van de stage een gesprek om wederzijdse verwachtingen uit te spreken.
- De werkbegeleider stelt de stagiaire voor aan andere collega's en directie van de school en betreft waar mogelijk de stagiaire bij school- en teamactiviteiten, zodat hij/zij zich betrokken voelt bij de locatie.
- De werkbegeleider introduceert en licht bij de stagiaire het pedagogisch beleidsplan, het veiligheids- en gezondheidsplan en het opleidingsplan toe van de locatie en zorgt dat zij/hij een eigen (digitale) versie van deze plannen ontvangt.
- De werkbegeleider maakt concrete werkafspraken over bijvoorbeeld werktijden, pauzes, telefoongebruik en uiterlijke verzorging.
- De werkbegeleider geeft de stagiaire de tijd en ruimte om aan eigen doelen en opdrachten te werken.
- De werkbegeleider stimuleert de stagiaire en stelt hem/haar in de mogelijkheid tot het steeds meer zelfstandig verzorgen van onderdelen in het dagritme (de zelfstandigheid neemt, afhankelijk van jaar waarin de stagiaire binnen de opleiding staat, steeds meer toe).
- De werkbegeleider geeft voorafgaand aan een door de stagiaire verzorgde activiteit feedback op de voorbereiding.
- De werkbegeleider evalueert na afloop van een door de stagiaire verzorgde activiteit hoe het is gegaan.
- De werkbegeleider sluit aan bij het niveau/ de ontwikkeling van de student.

- De werkbegeleider verdiept zich in de competenties die de student moet beheersen/zich eigen maken.
- De werkbegeleider heeft aan het einde van de stage een eindgesprek met de stagiaire over de het verloop van de stage.

Bij iedere stagiaire dient te worden vastgesteld wat de leerdoelen/competenties van de opleidingsinstituten zijn. Aan de hand hiervan wordt er gekeken of deze leerdoelen /competenties passen binnen de doelstellingen van Nemo haalbaar zijn en blijven.

De student is er om iets te leren. De leerdoelen/competenties zijn echter niet voor alle stagiaires gelijk. Bij elke nieuwe stagiaire wordt daarom weer gekeken wat de leerdoelen zijn en welke taken daarbij horen. De werkbegeleider bepaalt vervolgens in overleg met de directie of deze stagiaire kan starten.

De verantwoordelijkheid van de stagiaire binnen de groep hangt dus af van welke opleiding en in welk leerjaar zij zit. De verantwoordelijkheden lopen hierbij op van meekijken naar samen iets doen tot aan volledig zelfstandig handelen (onder eindverantwoordelijkheid van de werkplekbegeleider). Het doel van de stage is om de mogelijkheid te bieden om alle facetten van het werk als pedagogisch medewerker in de kinderopvang te leren.

Hieronder staan voorbeelden van taken die, naarmate de opleiding van de stagiaire gevorderd is en naarmate de werkbegeleider de stagiaire 'voldoende toegerust' inschat, ook steeds meer zelfstandig of geheel zelfstandig worden uitgevoerd tijdens de stageperiode.

Let wel: de eindverantwoordelijkheid ligt altijd bij van de werkbegeleider en andere aanwezige pedagogisch medewerkers op de groep.

Huishoudelijke taken, zoals:

- De ruimte klaarzetten en opruimen na afloop van een dagdeel.
- Tafels/hoeken in de groep schoonmaken indien nodig.
- Verschoningsruimte schoon en opgeruimd houden.

Verzorgende taken:

- Verschonen en helpen bij toiletgang.
- Begeleiden en verzorgen van eet- en drinkmomenten.
- Handen wassen van kinderen.
- Aan- en uitkleden.
- Kinderen geruststellen bij wennen/onrust/verdriet/boosheid.

Begeleidende taken, zoals:

- Meespelen in een hoek.
- Activiteit begeleiden in hoek, kring, kleine groep (denk aan bewegen, rollenspel, bouwen, voorlezen, spelletje doen, knutsel enzovoorts).
- Kinderen naar andere plek buiten de ruimte begeleiden voor (buiten)spel of uitje.

Verdiepende taken, zoals:

- Mee observeren van kinderen.
- Geheel voorbereiden, uitvoeren en evalueren van activiteiten.
- Overdracht richting ouders en oudergesprekken voeren.
- Deelnemen aan en iets inbrengen in vergaderingen.
- Themaplan invullen.

Iedere stagiaire vraagt voor de start van de werkzaamheden een VOG aan. Vervolgens geeft hij/zij een koppelverzoek aan de SKPR door voor aanmelding in het personenregister. De SKPR meldt op basis van dit koppelverzoek de stagiaire aan in het personenregister. De stagiaire kan pas daadwerkelijk starten met de werkzaamheden als de registratie in het personenregister bevestigd is. Als een stagiaire stopt met haar werkzaamheden zal zij ook door de SKPR ontkoppeld worden uit het personenregister.

Algemene regels waar een stagiaire aan moet voldoen:

- De stagiaire heeft een positieve en enthousiaste houding naar kinderen, ouders en toekomstige collega's.
- De stagiaire is medeverantwoordelijk voor de goede gang van zaken in de stagegroep. Dit is zichtbaar in de manier van optreden door mee te werken aan de algemene gang van zaken op de groep (bijvoorbeeld: voorbereiden van materialen, opruimen).
- De stagiaire zorgt voor een juiste omgang met kinderen, activiteiten en de locatieruimte zoals beschreven in het pedagogisch didactisch beleidsplan en gezond- en veiligheidsbeleid.
- De stagiaire zorgt dat hij/zij op de hoogte is van en zich houdt aan de locatieregels zoals rondom telefoongebruik, starttijd, privacyregels rondom kinderen en collega's, ziekmelding en pauzemomenten.
- De stagiaire ziet er verzorgd en correct gekleed uit. Heeft naar kinderen en ouders een voorbeeldfunctie en representatieve kleding hoort daarbij.

2.5.2: Stagiaires – snuffelstages

Een enkele keer meldt (vaak oud-leerlingen van de school of kinderen van collega's op school) een scholier zich voor een maatschappelijke/beroepsoriëntatie stage van enkele dagdelen (snuffelstage). Indien wij deze scholieren goed kennen, koppelen hem/haar aan een pedagogisch medewerker voor een aantal meeloopdagdelen. Deze scholieren voeren geen activiteiten/handelingen zelfstandig uit. Zij kijken echt enkel mee met de pedagogisch medewerker. Voor een snuffelstage hoeft geen VOG aangevraagd te worden en de koppeling in het Personenregister Kinderopvang hoeft niet plaats te vinden.

2.5.3: Vrijwilligers

Op Nemo werken wij niet met vrijwilligers.

2.6 Mentorschap:

2.6.1: Persoonlijke begeleiding per kind

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen, de ouder krijgt dit te horen bij het intake gesprek. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor bespreekt periodiek de ontwikkeling van het kind met de ouders via een ontwikkelgesprek naar aanleiding van de KIJK observatie en registratie. Tevens is de mentor het aanspreekpunt voor de ouders bij vragen over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. In de groep(en) zijn de lijsten aanwezig waarop staat welk kind aan welke pedagogisch medewerker is toegewezen (bijlage taakverdeling). Op Nemo hebben we ervoor gekozen om 1 pedagogisch medewerker voor een groep verantwoordelijk te maken. Nieuwe kinderen worden direct bij inschrijving toegewezen aan een mentor. Bij onverhoopt langdurige uitval van een pedagogisch medewerker, wordt er een andere mentor geregeld.

2.7 Pedagogisch coach / beleidsmedewerker:

2.7.1: Pedagogisch beleidsmedewerker

De SKPR heeft ervoor gekozen om meerdere medewerkers in te zetten in de functie met beleidstaken en coaching oftewel een pedagogisch beleidsmedewerker/ coach. Zij beschikken over de juiste papieren om pedagogisch beleidsmedewerker/ coach te zijn. Dit is Team Jonge kind van de RVKO/ SKPR. Zij zullen zich bezig houden met het organisatie breed ontwikkelen en uitzetten van het pedagogisch beleid op de locaties en het coachen van pedagogisch medewerkers op die locaties waar dat nodig/gewenst is naast de coaching van de locatie gebonden pedagogisch coach. Team Jonge Kind is te bereiken via jongekind@rvko.nl.

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach verzorgt per kalenderjaar minimaal twee keer een intervisiebijeenkomst voor de pedagogisch coaches om ervaringen met elkaar uit te wisselen.

2.7.2: De locatie specifieke pedagogisch coach IKK:

Om ervoor te zorgen dat iedere pedagogisch medewerker coaching ontvangt die locatie specifiek is, is op iedere locatie van de SKPR een pedagogisch coach aangewezen. De pedagogisch medewerkers van Nemo worden gecoacht door Patricia Rademakers en Tanja Lutskova. Deze coach voldoet aan de kwalificatie-eisen voor pedagogisch coaches. Zij beschikt namelijk over de volgende opleidingen:

- 2013-2014: Basiscursus coachen (Thomas More Hogeschool: certificaat ontbreekt, maar is van verdiepingscursus wel aanwezig. Deze basiscursus was nodig om verdiepingscursus te kunnen doen)
- 2014-2015: Verdiepingscursus coachen (Thomas More Hogeschool)
- 2015-2016: Opleiding tot didactisch coach (Bazalt i.s.m. RVKO)
- 2020-2021: Basiscursus intern begeleiding in het PO (CEDgroep)
- 2021-2022: Gelijktellingsverzoek goedgekeurd pedagogisch coach
- 2024-2025 Videointeractie

Bij het te bepalen aantal uren coaching houdt onze locatie in ieder geval het minimaal aantal wettelijk uren aan van 10 uur per FTE en de wettelijk vastgestelde regel dat iedere pedagogisch medewerker ook daadwerkelijk coaching ontvangt. Voor deze locatie gaat het daarom om een minimum van 35 coaching uren (aantal FTE 3,48 x 10 uur).

Op deze wijze ontvangt iedere pedagogisch medewerker minimaal 1 keer per jaar coaching, in totaal per FTE voldoende coaching en in de praktijk een pedagogisch medewerker dus diverse malen coaching. De documentatie van de coaching is te vinden op de Sharepoint van de Mr van Eijkschool.

Waar nodig kunnen de pedagogisch coaches een beroep doen op de pedagogisch beleidsmedewerker/coach voor extra coaching op de locatie of voor zichzelf.

Dit schooljaar ligt de focus binnen de coaching op spelend leren en begrijpend luisteren en vindt de coaching zowel individueel als in teamverband plaats.

2.7.3: De locatie specifieke pedagogisch coach VE:

In Rotterdam wordt al jaren gewerkt aan de zogenaamde Rotterdamse A-kwaliteit. 1 van de belangrijkste onderdelen binnen de Rotterdamse A-kwaliteit is het feit dat er bij de bezetting van een groep de volgende keuze wordt gemaakt:

- een 'mbo-geschoolde pedagogisch medewerker staat naast een hbo-geschoolde medewerker die zo 'VE-coaching' aanbiedt op de groep of
- dat er bij twee mbo-geschoolde pedagogisch medewerkers op een groep 4 uur begeleiding per groep per week beschikbaar is van een hbo-opgeleide coach.

Bij ons op de locatie is de volgende keuze gemaakt: 2 mbo-geschoolde pedagogisch medewerkers op een groep met 4 uur begeleiding per groep per week door de een HBO opgeleide coach. Deze coach is Tanja Lutskova.

Met de bovengenoemde invulling van de Rotterdamse A-kwaliteit voldoen wij dus ruimschoots aan de invulling van de pedagogisch coach VE.

Het doel van de VE-coaching is het kwalitatief verhogen van de VE kwaliteit. Voor dit schooljaar ligt daarbij de focus op het thematisch werken en gericht werken aan ontwikkeling. In de themaplanning staan de thema's voor schooljaar 2024/2025 vermeld.

En wij werken daar op de volgende wijze aan:

Voorafgaand aan het thema bekijken de pedagogisch medewerkers welke doelen tijdens het komende thema aan bod moeten komen. Ook kijken ze of er vanuit het vorige thema's doelen zijn blijven staan, die tijdens het komende thema nog extra aandacht vragen. Tijdens een denktank gaan de pedagogisch medewerkers gezamenlijk brainstormen over de doelen en mogelijke inhouden van het thema. Zij maken daarbij een mindmap waarin alle ideeën worden genoteerd. Vanuit de doelenlijst en de mindmap vullen de pedagogisch medewerkers per groep het weekrooster in, passend bij de groep waarvoor de planning is. Zij maken hierin keuzes welke doelen ze zelf centraal willen stellen en waar ze peuters zelf een keuze laten maken. Wij vinden het belangrijk dat de peuters meedenken aan de vormgeving en inhoud van het thema. De pedagogisch medewerkers zullen zoveel mogelijk inspelen op de ideeën van de peuters en hen uitlokken hun ideeën en wensen kenbaar te maken. Zo vergroten wij de betrokkenheid en spelen wij in op de belevingswereld van de kinderen. Tijdens een thema werken de pedagogisch medewerkers met de kinderen aan de doelen die voor het thema zijn vastgesteld. De doelen die wij gebruiken komen uit de Kijk! en zijn passend bij de leeftijd van de peuters. Er zijn aanvullende doelen voor kinderen die wat voor- of achterlopen in hun ontwikkeling, zodat alle kinderen op hun eigen niveau begeleiding

krijgen. Na ieder thema evalueren de pedagogisch medewerkers de doelen en wordt dit besproken met IB/pedagogisch coach. Deze evaluatie biedt daarnaast ook weer handvaten voor het volgende thema.

Daarnaast bestaat de coaching uit het meedenken over een effectief onderwijsaanbod of het opstellen en uitvoeren van handelingsplannen van de kinderen, het samen voorbereiden en uitvoeren van oudergesprekken, het uitvoeren en nabespreken van consultaties gericht op de individuele kinderen of het pedagogisch klimaat in de groep.

Dit schooljaar zijn er daarnaast ook consultaties en nabesprekingen vanuit de werkgroep begrijpend luisteren (vergroten van de leerkrachtvaardigheden met betrekking tot het aanbieden van een prentenboek via de theorie van close-reading).

Ten slotte zal dit schooljaar ook de KIJK! Monitor gepresenteerd worden aan de pedagogisch medewerkers. De KIJK! Monitor geeft de pedagogisch medewerkers meer inzicht op de ontwikkeling op groepsniveau en daarmee de effectiviteit van hun interventies. IB en BC hebben vorige schooljaar een training hiervoor gevolgd en zullen een presentatie verzorgen voor het onderbouwteam.

Hoofdstuk 3: Voorschoolse educatie

3.1: Visie op voorschoolse educatie

Binnen de peuterspeelzaal werken wij thematisch in periodes van vakantie tot vakantie. De thema's zijn gelinkt aan de thema's die ook bij de Mr van Eijckschool gehanteerd worden. De peuters gebruiken de methode Uk en Puk als bronnenboek. In de denktank, een overleg met alle pedagogisch medewerkers, de intern begeleider en een ervaren leerkracht van de kleuters wordt bepaald welke ontwikkelingsdoelen vanuit de KIJK in die periode aangeboden zullen worden. Hierbij wordt gekeken naar doelen voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, de taalontwikkeling, de cognitieve ontwikkeling en de motorische ontwikkeling. Er zijn hierbij doelen vastgesteld voor een basisaanbod, maar worden ook doelen gesteld voor kinderen die al wat meer aankunnen, of die juist nog niet zo ver in hun ontwikkeling zijn. De pedagogisch medewerker maakt in samenspraak met de IB op basis van observaties keuzes in wat een passend aanbod is. Doordat een thema bij ons ongeveer 8 weken duurt is er ruimte om meer de diepte in te gaan met het thema en kunnen nieuwe woorden vaak herhaald worden. Omdat het aanbod van de verschillende ontwikkelingsgebieden allemaal aansluit bij het thema zijn de kinderen in staat om de verbanden beter te zien en begrijpen.

Het spelend leren vinden wij hierbij erg belangrijk. De ontwikkelingsdoelen vanuit de Kijk worden tijdens (kleine-) kringactiviteiten aangeboden, maar worden ook zoveel mogelijk binnen het spel in de hoeken (herhaald) aangeboden. De pedagogisch medewerkers observeren of de kinderen de doelen behalen en passen hun handelen aan om aan te sluiten bij de zone van naaste ontwikkeling. Deze werkwijze is bij de kleuters reeds geïmplementeerd en zijn we nu aan het doortrekken richting Peutergroepen en richting de hogere groepen van de school. De activiteiten van Uk & Puk worden gebruikt als deze passend zijn bij de doelen en daarnaast ook bij het thema passende woordenschatlessen vanuit de methode LOGO3000. Het aanbod wordt verder uitgebreid met bij de leeftijd en ontwikkeling en het thema passende prentenboeken die worden aangeboden d.m.v close reading, waarvoor het onderbouwteam een training heeft gevolgd. Hiermee ligt de nadruk op het vergroten van de woordenschat en het goed kunnen begrijpen van de tekst.

De doelen en het aanbod in een thema worden vastgelegd in een themaplanning per week (zie klassenmap) en worden aan het eind van het thema geëvalueerd. Hierbij bekijken we of alle doelen zijn aangeboden, of er doelen worden meegenomen naar het volgende thema, of kinderen in het juiste arrangement zitten en of de pedagogisch medewerkers hierin aanpassingen doet en de reden hiervoor.

3.2: Groepsgrootte

De dagopvang vindt plaats in 3 stamgroepen. Om te zorgen voor stabiliteit van de opvang voor de kinderen wordt elk kind opgevangen in één vaste stamgroep en werken wij bij de Dolfijntjes, Zeepaardjes en Schildpadjes met een maximale omvang van 16 peuters van 2 tot 4 jaar. Bij deze groepsgroottes kunnen de gediplomeerde pedagogisch medewerkers alle kinderen de aandacht en zorg geven die noodzakelijk is.

3.3: VVE-programma

3.3: Inhoud VVE-programma

De peuterspeelzaal Nemo wil zoveel mogelijk tegemoetkomen aan de ontwikkelingsbehoefte van elk kind. Dit doen we door thematisch te werken met Uk & Puk als bron. Uk & Puk is een voorschoolprogramma dat zich richt op de gehele ontwikkeling, waarin de taal van het kind centraal staat. Daarnaast zijn de eigen inbreng en interesse van het kind, samen met spelend leren, leren door te doen erg belangrijk.

Vanuit de thema's in de jaarplanner en op basis van doelen vanuit de KIIJK! worden activiteiten door de pedagogisch medewerkers georganiseerd die van belang zijn voor de peuters om aangeboden te krijgen. Naast activiteiten uit Uk & Puk breiden de pedagogisch medewerkers het aanbod in de groep uit met andere activiteiten, zoals bijvoorbeeld LOGO 3000, zodat de kinderen een beredeneerd en breed aanbod krijgen.

In de klas worden kinderen geobserveerd aan de hand van de KIIJK registratie, zodat de pedagogisch medewerkers kunnen aansluiten bij en kunnen inspelen op de ontwikkeling van het kind.

Om ervoor te zorgen dat de zorg voor de peuter en aan de groep zo goed mogelijk wordt uitgevoerd, moet er aan de volgende voorwaarden worden voldaan:

- Een goed contact met ouders of verzorgers: Ouders spelen een belangrijke rol bij de zorg van hun kind. Het is belangrijk om zorgen omtrent het kind zo vroeg mogelijk te signaleren en te bespreken zodat er goed gehandeld kan worden.
- Aanwezigheid van een goede zorgstructuur: Er bevindt zich een grote diversiteit in de groepen. Om elk kind een beredeneerd aanbod te doen wordt er gedifferentieerd in de groep door bij de ontwikkeling passende vragen te stellen en passende materialen en activiteiten aan te bieden. Naast de observaties gebruiken wij hiervoor een themaplanning. Alle activiteiten die aan bod komen binnen een thema komen voort uit de doelen die een peuter moet behalen op de peuterspeelzaal. Binnen het themaplan wordt er ook rekening gehouden met differentiatie op niveau. De kinderen zijn ingedeeld in 4 niveaugroepen zodat de pedagogisch medewerkers zich bewust zijn van de verschillen en de kinderen anders benaderen/uitdagen, om aan te sluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling van elk kind.
- Goed en gevarieerd (ontwikkeling)materiaal, waarmee de kinderen zich kunnen ontplooiën:
- Methode Uk en Puk en LOGO 3000 en de Vreedzame School, aangevuld met bij het thema en de ontwikkeling passende prentenboeken volgens close reading

3.4 Muziek in de Voorschool

Muziek in de Voorschool

Onze locatie neemt deel aan het programma *Muziek in de Voorschool* van [SKVR](#). Dit kunst- en cultuureducatieprogramma biedt kinderen binnen de voorschoolse educatie (VE) een kansrijke ervaring.

Wat is Muziek in de Voorschool?

Een kunstvakdocent van SKVR is wekelijks minimaal een half uur en maximaal anderhalf uur op de groep en geeft binnen die tijd een muziek- en beweegactiviteit, passend binnen het VE-thema waar de groep mee werkt. Dit is o.a. een stimulans voor de sociaal-emotionele ontwikkeling,

sensomotoriek en het leren van taal en rekenen. De resterende tijd is de kunstvakdocent betrokken bij de kinderen tijdens het spelen, alle vaste momenten en routines op de groep. De kunstvakdocent benadert de kinderen in die tijd vanuit eigen expertise. Dit is bijvoorbeeld dansen in de rij, zingen tijdens het spelen in de huishoek of muziek maken op de emmers in de zandbak.

De kunstvakdocent werkt nauw samen met de pedagogisch medewerkers. Zo leren zij van elkaars ervaring en expertise op het gebied van het aanbieden van kunst- en cultuureducatie en het pedagogisch handelen. Dat komt ten goede van de ontwikkeling van de kinderen.

De SKVR-kunstvakdocent is in het bezit van een VE-certificaat of volgt de VE-opleiding. Gemeente Rotterdam, afdeling onderwijs, team jonge kind ondersteunt dit programma. *Muziek in de voorschool* maakt vanaf 2024 deel uit van het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid (NROB).

Wat blijkt uit onderzoek?

Op initiatief van SKVR deed CED-Groep onderzoek naar de effecten van *Muziek in de voorschool*. Muziek en bewegen is een enorme stimulans voor de ontwikkeling van het jonge kind. Hoe? Dat zie je in [deze infographic](#).

3.5: Speel- leeromgeving

3.5.1: Kenmerken van de speel- en leeromgeving

Wij hebben de ruimte zo ingericht dat het er gezellig en uitnodigend uitziet. De ruimte is verdeeld in hoeken zoals: huishoek, bouwhoek, leeshoek, knutselhoek, themahoek, ontdekhoek en de verfbord. De hoeken zijn sfeervol en overzichtelijk. Dit versterkt het veiligheidsgevoel. De materialen staan op een vaste plek en zijn allemaal gelabeld, ook dit geeft het kind een veilig gevoel en een gevoel van autonomie en zelfstandigheid. Daarnaast is de speelplaats voor de peuters veilig. De binnentuin is letterlijk omsloten door schoollokalen.

De hoeken zijn zo ingericht dat alle ontwikkelingsgebieden aan bod komen.

In de huishoek kunnen de peuters de volwassenwereld heerlijk imiteren en bepaalde gevoelens uiten, ze kunnen vaardigheden eigen maken zoals poppen aan- en uit kleden, koffiezetten, koken etc.

In de bouwhoek staat een kast met constructiemateriaal, een werkbank en grote blokken. Spelend met het constructiemateriaal oefent de peuter zijn fijne en grove motoriek, zijn fantasie en wordt zijn verstandelijke ontwikkeling gestimuleerd.

Een leeshoek in de kring is een heerlijk plekje om je terug te trekken en ook prettig als voorleeshoekje. De boekenkast is open en op peuterhoogte dus de peuters kunnen zelfstandig een boekje pakken.

De knutselhoek en ontdekhoek geven de peuter de mogelijkheid om zelf iets te kiezen waar hij/zij op dat moment behoefte aan heeft. Door de open en gelabelde kasten is het voor de peuter goed overzichtelijk. De kasten bevatten ontwikkelingsmateriaal, waarmee de peuter spelenderwijs verschillende ontwikkelingsgebieden oefent. De peuters kunnen op een verhoging met hun werkje aan een tafel rustig aan de slag waarbij ze door de hoogte goed begeleid kunnen worden door de pedagogisch medewerkers. De verfwand heeft verschillende maten kwasten en ander materiaal om mee te verven.

Onze themahoek is ingericht op het thema wat gaande is en wisselt dus regelmatig. De thema's lopen gelijk met de basisschool. Bij aanvang van elk nieuw thema wordt ook gekeken naar de inrichting van het lokaal en worden er aanpassingen gedaan om kinderen de gelegenheid te geven om hetgeen tijdens het thema wordt aangeboden al spelend te verwerken en uit te breiden.

De buitenruimte is veilig en sfeervol ingericht. Dit is van belang om de peuters tot spelen te laten komen. Buitenspelen stimuleert de grove en fijne motoriek. Denk aan: spelen in de zandbak, fietsen, steppen, glijden van de glijbaan, etc. De peuters spelen in de binnentuin van de Mr van Eijckschool. Op dagdelen dat er 2 peutergroepen zijn, spelen de groepen gezamenlijk buiten.

3.6 De ontwikkelingsgebieden:

3.6.1: Zelfredzaamheid

Wij stimuleren zo veel mogelijk de zelfredzaamheid bij de peuters. De inrichting van de peuterspeelzaal is zo ingericht (en gelabeld) dat de peuters zelfstandig kunnen kiezen waarmee ze willen spelen en dat ze het zelf weer kunnen opruimen. Zelfredzaamheid wordt de gehele dag gestimuleerd. Denk aan: handen wassen, jas aantrekken, afval weggooiden, etc. Bij een conflict wordt er niet meteen ingegrepen (natuurlijk afhankelijk van de situatie), maar kijken we of de peuters zelf een oplossing kunnen vinden of dat ze er samen uit kunnen komen. Indien de peuters niet zelfstandig tot een oplossing kunnen komen, bieden wij ze hierbij ondersteuning vanuit het stappenplan van de Vreedzame school.

3.6.2: Motorische ontwikkeling

Voor het stimuleren van de lichamelijke ontwikkeling hebben we verschillende materialen beschikbaar vanuit het gymlokaal en in de binnentuin. Om de grove motoriek te oefenen zijn er bijvoorbeeld: loopklossen, ballen (groot en klein), hoepels, een klimrek met een glijbaan, fietsen etc. Allemaal bezigheden waar de peuter plezier in heeft. Hij/zij ontdekt zijn/haar eigen lichaam en grenzen. Evenwicht, behendigheid en lichaamsbeheersing vergroten het zelfvertrouwen. Niet alleen tijdens het vrije spelen (speelwerken) maar ook bij de groepsactiviteiten krijgen de peuters de gelegenheid zich te bewegen door middel van bijvoorbeeld bewegingsliedjes. Voor het oefenen van de fijne motoriek zijn er bijvoorbeeld scharen, potloden, kwasten, kralen, puzzels, etc.. De peuter oefent hiermee kleine bewegingen van de handen en vingers (hand-oog coördinatie). Dit is ook weer van belang voor zijn verstandelijke ontwikkeling. Daarnaast worden de peuters 2x per jaar meegenomen in de MRT screening van de kleuters op de Mr van Eijckschool. Hierbij observeert een Externe Fysiotherapeut vanuit PPO het spel van de kinderen om in te schatten of er peuters zijn die ik aanmerking komen voor extra motorische oefening door middel van speltherapie.

3.6.3: Cognitieve ontwikkeling

Ook voor het stimuleren van de cognitieve ontwikkeling hebben we verschillende materialen. Bijvoorbeeld de zintuiglijke materialen, zoals de kleurentoren. Spelenderwijs leert de peuter hiermee begrippen zoals in/uit, groot/klein en meer/minder. Door te bouwen met constructiemateriaal (Nopper, Duplo, blokken, etc.) krijgt de peuter ruimtelijk inzicht. Spelletjes en liedjes, waarin voorzetsels, kleuren en getallen voorkomen stimuleren de cognitieve ontwikkeling. De spelwerkmomenten en activiteiten in de kring zijn belangrijke momenten voor het stimuleren van deze ontwikkeling. De ontwikkelingslijnen van de KIJK gebruiken wij hierbij om te zorgen voor een dekkend en beredeneerd leerstofaanbod.

3.6.4: Taalontwikkeling

Wij stimuleren de taalontwikkeling door actief naar de peuters te luisteren. We sluiten aan bij de ontwikkeling van de peuter door duidelijk en met korte zinnen tegen de peuters te praten, passend bij de taalvaardigheid van het kind. Daarbij maken we ook veel gebruik van materialen en gebaren om de taal visueel te ondersteunen. Verder zijn wij binnen ons dagprogramma met behulp van de KIIK-ontwikkelingslijnen Taal, Uk & Puk en LOGO 3000 bezig om de taalontwikkeling extra te stimuleren. Dit doen we bijvoorbeeld tijdens het vooruit- en terugkijken, boekje lezen, liedjes zingen, kleine kring activiteiten, maar vooral ook tijdens het spelen in de hoeken. Doordat we thematisch werken wordt veel van de taal uit de kring herhaald aangeboden tijdens het spel. Daarnaast hebben de pedagogisch medewerkers met de leerkrachten van groep 1 t/m 4 een training Begrijpend Luisteren gevolgd en zijn er afspraken gemaakt over het aanbieden van prentenboeken via de theorie van close reading.

Wij hebben een nauw contact met de logopedisten van Logopediepraktijk Mondiaal. Zij zitten een aantal dagen met hun praktijk in onze school en ondersteunen de pedagogisch medewerkers bij vraagstukken waar ze tegenaan lopen in hun werk op het gebied van de taalontwikkeling en alles wat daarmee samenvalt.

De logopedisten komen jaarlijks 2x observeren in de groep en bespreken de kinderen. Zij geven tips en adviezen aan de pedagogisch medewerkers en/of de intern begeleider. Met de logopedisten is de afspraak om de woordenlijsten af te stemmen op de thema's in de groep.

3.7: Kind volgsysteem

3.7.1: De ontwikkeling volgen

De ontwikkeling van de peuters wordt gevolgd door middel van de KIIK! digitaal. De ontwikkeling van het kind wordt daarmee geregistreerd van begin peuters tot eind groep 2.

Daarnaast worden overige belangrijke ontwikkelingen vastgelegd in Parnassys. Zo staat alle belangrijke informatie opgeslagen en kunnen betrokken partijen de informatie inzien.

Het ontwikkelingsniveau van het kind wordt goed in de gaten gehouden door middel van het observatie instrument, de KIIK. Gedurende de dag observeren de pedagogisch medewerkers veel gedrag. Zij zien hoe de peuters functioneren en passen hun handelen en aanbod daarop aan. Belangrijke mijlpalen worden genoteerd in de KIIK map. De KIIK Registratie wordt door de pedagogisch medewerkers ingevuld op vier momenten. Twee momenten per schooljaar.

Er wordt daarbij gekeken naar verschillende basiskenmerken: zelfvertrouwen, nieuwsgierig en ondernemend zijn en vrij zijn van emotionele belemmeringen. Daarnaast worden er ook ontwikkelingslijnen ingevuld, waarbij gekeken wordt naar op welke leeftijd het kind functioneert op verschillende gebieden. Zo wordt er gekeken naar de taalontwikkeling, de spel- en leerontwikkeling, de sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek.

Na alle observatiemomenten krijgen ouders van de pedagogisch medewerkers een 'rapport' waarin zij kunnen zien hoe hun kind zich ontwikkelt. Dit rapport wordt ook met de ouders besproken en van dit gesprek wordt een verslagje in Parnassys gezet.

De observaties en gespreksverslagen worden bewaard in het leerling-dossier. Wanneer wij het idee hebben, dat er bij een peuter op één of meerdere ontwikkelingsgebieden iets aan de hand is waar wij

ons zorgen over maken, bespreken we dat eerst met de intern begeleider en daarna wordt het besproken met de ouders of verzorgers van de desbetreffende peuter en kijken we met elkaar hoe we er verder mee omgaan en welke vervolgstappen worden uitgezet.

drie keer per schooljaar vindt er een groeps- en leerlingbespreking plaats tussen de intern begeleider en de pedagogisch medewerkers. Alle kinderen worden dan individueel besproken en daarnaast wordt er ook gekeken naar de groep als geheel. De resultaten van de KIIK observaties worden in deze besprekingen meegenomen om het aanbod zo goed als mogelijk aan te sluiten bij de kinderen en de groep.

3.7.2: Sociaal-emotionele ontwikkeling van het jonge kind

Op onze peuterspeelzaal (PSZ) hechten wij groot belang aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van jonge kinderen. Deze ontwikkeling vormt de basis voor het welzijn van het kind en de verdere ontwikkeling op andere gebieden. Wij stimuleren de sociaal-emotionele ontwikkeling door:

1. **Veilige en warme omgeving bieden:** Wij zorgen voor een veilige, vertrouwde en uitnodigende omgeving waarin het kind zichzelf kan zijn. Een vast dagritme, bekende gezichten en voorspelbaarheid geven het kind houvast en rust.
2. **Bevorderen van zelfvertrouwen:** We bieden het kind de ruimte om op zijn eigen tempo nieuwe vaardigheden te ontdekken en te ontwikkelen. We geven complimenten en moedigen aan om succeservaringen op te doen.
3. **Relaties opbouwen:** Het aangaan van relaties met leeftijdsgenootjes en pedagogisch medewerkers is een belangrijk onderdeel van de sociaal-emotionele ontwikkeling. We ondersteunen kinderen actief in het leren samenspelen, delen en omgaan met conflicten.
4. **Herkennen en uiten van emoties:** We helpen kinderen emoties te herkennen en benoemen, zowel die van henzelf als van anderen. Dit doen we door gesprekken, boeken, spel en het voordoen van empathisch gedrag.
5. **Gericht observeren en inspelen op behoeften:** De pedagogisch medewerkers observeren het gedrag van het kind om individuele behoeften te herkennen. Hierop spelen we in door gerichte activiteiten en begeleiding te bieden.
6. **Samenwerken met ouders:** Omdat ouders een belangrijke rol spelen in de sociaal-emotionele ontwikkeling van hun kind, werken wij nauw met hen samen. Door middel van oudergesprekken, berichten in de Parro app, schriftelijke rapportages en gezamenlijke activiteiten streven we naar een optimale ondersteuning van het kind.

Activiteiten ter stimulering: Wij integreren de sociaal-emotionele ontwikkeling in ons dagelijkse programma. Voorbeelden hiervan zijn kringgesprekken waarin kinderen leren luisteren naar elkaar, rollenspellen waarin empathie en samenwerken worden geoefend, en spelvormen die conflictoplossing stimuleren. Door deze aanpak leggen wij een stevige basis voor het welzijn en de verdere groei van het kind op sociaal-emotioneel gebied.

3.7.3: Stimuleren van de Ontwikkeling van het Jonge Kind

De peuterspeelzaal biedt een gestructureerde en rijke leeromgeving waarin de ontwikkeling van jonge kinderen op de volgende gebieden systematisch wordt gestimuleerd:

Taalontwikkeling

- **Dagelijkse interactie:** Pedagogisch medewerkers voeren gesprekken met de kinderen, waarbij ze de woordenschat uitbreiden door nieuwe woorden uit te leggen en zinnen te herhalen en uitbreiden.
- **Voorlezen en vertellen:** Dagelijks worden boeken voorgelezen die aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van de kinderen. Hierbij worden vragen gesteld om taalbegrip en woordenschat te vergroten.
- **Themagerichte activiteiten:** Woorden en begrippen worden geïntroduceerd rondom thema's zoals seizoenen, dieren en feestdagen, die herhaald worden in spel en gesprekken.

Rekenontwikkeling

- **Telspelletjes:** Kinderen worden uitgenodigd om te tellen tijdens spelactiviteiten, zoals het tellen van blokken of het sorteren van objecten op kleur of grootte.
- **Meetkundige begrippen:** Begrippen als groot, klein, meer, minder, hoog en laag worden geïntegreerd in de dagelijkse activiteiten, bijvoorbeeld tijdens het bouwen met blokken.
- **Dagelijkse routines:** Tijdens routines zoals het dekken van de tafel of het opruimen van speelgoed leren kinderen omgaan met aantallen en rekenkundige begrippen.

Motorische Ontwikkeling

- **Grove motoriek:** Dagelijks wordt er buiten gespeeld, waar kinderen rennen, springen, fietsen en balspellen doen om de coördinatie en spierontwikkeling te bevorderen.
- **Fijne motoriek:** Activiteiten zoals kleuren, knippen, kralen rijgen en kleien helpen de fijne motoriek te ontwikkelen.
- **Bewegingsactiviteiten:** Gymnastiek en dans worden op speelse wijze aangeboden om zowel de grove als fijne motoriek te stimuleren.

Sociaal-Emotionele Ontwikkeling

De sociaal-emotionele ontwikkeling wordt op de volgende manieren gestimuleerd:

- **Veilige hechting:** Pedagogisch medewerkers creëren een warme en vertrouwde omgeving waarin elk kind zich gehoord en gezien voelt. Ze tonen respect voor de behoeften van het kind en reageren sensitief op signalen.
- **Zelfvertrouwen opbouwen:** Kinderen worden aangemoedigd om nieuwe dingen te proberen en krijgen positieve feedback op hun inspanningen. Successen worden gevierd om het zelfvertrouwen te vergroten.
- **Sociale interactie begeleiden:** Tijdens gezamenlijke activiteiten wordt het samenspelen, delen en samenwerken actief gestimuleerd. Pedagogisch medewerkers begeleiden interacties door kinderen te leren conflicten op een respectvolle manier op te lossen.
- **Emotieregulatie:** Kinderen worden geholpen bij het herkennen, benoemen en uiten van emoties. Bijvoorbeeld: *"Ik zie dat je verdrietig bent omdat je nog niet aan de beurt bent. Zullen we samen wachten?"*
- **Normen en waarden aanleren:** Dagelijkse routines en spelactiviteiten worden gebruikt om kinderen kennis te laten maken met waarden zoals respect, eerlijkheid en verantwoordelijkheid. Bijvoorbeeld door regels in de kring te bespreken en samen te werken aan taken zoals opruimen.

Evaluatie en Toetsbaarheid

- **Observatie en registratie:** Pedagogisch medewerkers observeren en registreren de ontwikkeling van elk kind op bovenstaande gebieden met behulp van KIIJK!
- **Individuele en groepsgerichte aanpak:** Op basis van observaties worden activiteiten aangepast aan de behoeften van het kind of de groep.
- **Periodieke evaluatie:** Minimaal twee keer per jaar worden de ontwikkelingsdoelen besproken met ouders tijdens oudergesprekken, waarbij voortgang en eventuele aandachtspunten worden gedeeld.

Met deze aanpak zorgt de peuterspeelzaal voor een doelgerichte en geïntegreerde stimulering van de ontwikkeling van jonge kinderen, met specifieke aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling als basis voor hun verdere groei.

3.8: Zorg

3.8.1: Zorgstructuur

De intern begeleider is samen met de pedagogisch medewerkers van de peuterspeelzaalverantwoordelijk voor een samenhangende zorg voor de peuters in de school. Dit gebeurt o.a. door middel van:

- De intern begeleider heeft samen met de pedagogisch medewerkers en CJG minimaal 5x per jaar besprekingen waarin de ontwikkelingen van het individuele kind en/ of binnen de groep besproken worden.
- De intern begeleider is samen met de pedagogisch medewerkers verantwoordelijk voor het opzetten en onderhouden van het zorgsysteem en kind dossiers;
- De intern begeleider helpt de pedagogisch medewerkers bij het analyseren van de KIIJK registratie.
- Wanneer een peuter extra begeleiding nodig heeft vanuit een externe instantie, zoals bijv: GGD, VMW, logopediste, PPO-Rotterdam, is de intern begeleider contactpersoon en het aanspreekpunt.
- De intern begeleider zal indien nodig samen met de pedagogisch medewerkers gesprekken voeren met ouders wanneer er zorgen zijn rondom een kind en extra inzet op de groep gewenst is.
- 2 x per schooljaar komt de intern begeleider met de logopediste op de groep om te inventariseren welke kinderen voor behandeling in aanmerking kunnen komen.
- 2 x per schooljaar komt de intern begeleider met een motoriek specialist op de groep om te inventariseren welke kinderen voor behandeling door MRT in aanmerking kunnen komen.
- De intern begeleider helpt de pedagogisch medewerkers bij het maken en evalueren van een handelingsplan indien nodig
- De intern begeleider bewaakt samen met de pedagogisch medewerkers de planning van de observaties;
- De intern begeleider observeert indien noodzakelijk kinderen in de groep om een goed en duidelijk beeld van het desbetreffende kind te krijgen. Aan de hand van de observatie worden tips gegeven en/of vervolg stappen genomen door de intern begeleider

- De intern begeleider is verantwoordelijk voor de plaatsing van de peuters op de diverse groepen, waarbij er rekening wordt gehouden met de groepssamenstelling en de ontwikkeling en gezinssituatie.
- De intern begeleider bewaakt dat er wordt gehandeld in overeenstemming met het pedagogisch werkplan.
- De intern begeleider de uitvoering van het pedagogisch beleidsplan.
- De evaluatie van het pedagogisch werkplan vindt jaarlijks plaats in overleg tussen pedagogisch medewerkers, intern begeleider en de BC'er. De intern begeleider en BC'er passen het pedagogisch beleidsplan indien nodig aan en zorgen ervoor dat het document up-to-date blijft.
-

3.8.1: Stappenplan bij zorg

Stap 1:	Signalen in kaart brengen door de pedagogisch medewerkers aan de hand van observaties.
Stap 2:	Zorgen bespreken met de intern begeleider en acties uitzetten (denk aan: observatie door IB, verwijzing naar externen zoals bij CJG, Logopedie, SMW, kinderfysio)
Stap 3:	Met ouders in gesprek over de zorgen en afspraken maken.
Stap 4:	Verslaglegging en verdere afspraken maken rondom extra zorg voor een kind.

3.9: Samenwerking met ouders

3.9.1: Contactmomenten tussen ouder(s)/verzorger(s) en Nemo

Wij vinden het contact tussen ouder/verzorgers erg belangrijk, tenslotte geeft iedere ouder/verzorger ons tijdelijk de verantwoording over hun kostbaarste bezit. Ouders/verzorgers kunnen ons altijd aanspreken tijdens het brengen en ophalen, soms is de tijd te kort om belangrijke zaken te bespreken. De ouders/verzorgers kunnen dan ook altijd een afspraak met ons maken.

Als een peuter drie maanden op de groep zit, vindt er een gesprek plaats aan de hand van de observatie die is gedaan door de pedagogisch medewerkers.

Twee keer per jaar eind januari en eind mei worden de observaties van de kinderen in KIIK geregistreerd en worden daarna gesprekken met de ouders gevoerd.

Voordat het kind overgaat naar de basisschool zullen ouders/verzorgers samen met de pedagogisch medewerkers en indien nodig intern begeleider een overdracht gesprek voeren. Tijdens dit gesprek wordt ook de observatie besproken die in de groep is afgenomen.

Er worden daarnaast jaarlijks verschillende activiteiten en ouderbijeenkomsten georganiseerd. Dit kan variëren van een bijeenkomst over taalstimulering tot algemene informatie. Hierover worden ouders, via een informatiebrief, de Parro-app, de mail en het mededelingenbord op de hoogte gebracht.

Een aantal malen per jaar wordt er door de medewerker ouderbetrokkenheid en de voorschools maatschappelijk werker de themaochtenden georganiseerd. Ouders kunnen hiervoor zelf ook onderwerpen aandragen.

In ons schoolgebouw is een ouderkamer, waarvan iedere ouder mag gebruik maken. Het biedt ouders de mogelijkheid om met elkaar koffie te drinken, te praten etc. In de ouderkamer is regelmatig ook een medewerker ouderbetrokkenheid aanwezig bij wie ouders terecht kunnen met hun vragen.

Ook hebben we in samenwerking met de basisschool een activiteitencommissie, waar iedere ouder aan deel mag nemen. Zij helpen bij de organisatie van de grote activiteiten en vieringen tijdens een schooljaar met aansturing van de leerkrachten uit het team.

Ouders krijgen de mogelijkheid om zich op te geven voor het helpen bij bepaalde activiteiten zoals: helpen met kerstmis, helpen met schoolreisje, helpen met schoonmaken.

Via de themabrief en berichten in de Parro willen wij de ouders informeren over wat we in de groepen aan het doen zijn en hoe ouders daar ook thuis bij kunnen aansluiten. Tijdens de ouderbijeenkomsten en rapportgesprekken geven we ouders adviezen en tips hoe ze thuis ook kunnen oefenen en wat hierbij van belang is.

3.9.2: Oudercommissie

Nemo heeft (nog) geen oudercommissie. Bij de intake vragen we altijd aan ouders of zij willen deelnemen. Er is weinig animo onder ouders om deel te nemen aan de oudercommissie.

3.9.3: Indeling doelgroep ouders:

Vanaf 01-02-2021 hebben wij 60% tot 70% doelgroepkinderen op de groep. De doelgroepkinderen hebben een indicatie gekregen om de volgende redenen:

- Taal
- Sociaal-emotioneel

3.10: Doorgaande lijn naar PO

3.10.1: Opbouw doorgaande lijn

De doorgaande lijn bestaat uit:

- Het afstemmen van de thema's en werkwijze bij de peuters en de kleuters (en de rest van de school)
- De Vreedzame School is in 2018-2019 geïmplementeerd bij zowel Nemo en de Mr van Eijckschool
- De intern begeleider van de MR van Eijckschool coördineert ook de leerlingenzorg bij Nemo
- Bij Nemo en de kleutergroepen van de MR van Eijckschool wordt gebruik gemaakt van de KIIJK! als observatie en registratiemiddel
- Zowel bij Nemo als de Mr van Eijck gebruiken we Parro voor contacten met ouders en Parnassys als leerlingvolgsysteem, waarbij de ingezette acties voor alle betrokkenen terug te vinden zijn.

3.11: Overgang PO

3.11.1: Overdracht

Voor de overdracht maken wij gebruik van het overdrachtsdocument. Dit document maakt het mogelijk om de ontwikkeling van het kind in een doorgaande lijn te volgen.

Elk kind van 3.9 maanden is op de groep geobserveerd. Dit wordt met ouders besproken.

De feitelijke informatie over het kind wordt, met de toestemming, van ouders overgedragen aan de basisschool die zij voor hun kind hebben gekozen. Als een peuter gebruik gaat maken van de buitenschoolse opvang, zal er ook aan de ouders toestemming gevraagd worden voor overdracht van de gegevens aan de betreffende BSO. Als er zorgen zijn over de ontwikkeling van een peuter organiseert de intern begeleider een 'lauwe' of "warme 'overdracht waarbij IB, een pedagogisch medewerker, eventueel ouders en de ontvangende leerkracht aanwezig zijn.

De gegevens kunnen van belang zijn voor de groepssamenstelling op school en het voorzetten van het aanbod voor het kind.

Het is belangrijk om de kennis die de peuterspeelzaal heeft over de peuter door te geven aan de basisschool, zodat het kind zo goed mogelijk wordt opgevangen op school en een mooie start kan maken.

Voor deze overdracht krijgen ouders van de pedagogisch medewerkers een overdrachtsformulier dat zij moeten tekenen.

Indien er zorgen zijn over de ontwikkeling van een peuter organiseert de intern begeleider een 'lauwe' of "warme 'overdracht waarbij IB, een pedagogisch medewerker, eventueel ouders en de ontvangende leerkracht aanwezig zijn. Tijdens dit gesprek wordt de ontwikkeling van de peuter besproken en worden afspraken gemaakt om de overgang van de peuter naar de kleuters zo goed mogelijk te laten verlopen en te zorgen dat de zorg gecontinueerd wordt.